

Hvordan få mest mulig ut av støttekontaktordningen?

I vår kommune lå ansvaret for å skaffe støttekontakter spredd ut på seks ulike omsorgsdistrikter med like mange saksbehandlere. Det ble uttrykt ønske fra omsorgssektoren om at virksomhetsområde Kultur og fritid v/kulturkonsulenten, som fra før har ansvar for tilrettede kultur- og fritidstilbud, kunne ta over hele ordningen, også budsjettansvaret. Dette fordi ordningen ble uoversiktlig og ingen hadde i grunnen tid nok til å jobbe ordentlig med saksbehandlingen. Ønsket var imidlertid ikke vanskelig å imøtekomme da 50% stilling fulgte med. Med ansvar for over 90 utviklingshemmede og like mange psykiatrisøknader i kommunen, sier det seg selv at en halv stilling er lite i forhold til arbeidsmengden. Her ser det heldigvis ut som det kan bli en økning.

Etter å ha hatt eneansvaret for ordningen siden 2001, ser vi på kulturkontoret at den største fordelene med å overflytte ordningen fra omsorg- til kultursektoren, har vært at støttekontakter og brukere av støttekontaktordningen, har fått ett kontor å forholde seg til. En annen stor fordel er at støttekontaktarbeidet handler om fritiden til folk, og det er jo et ansvarsområde som er lagt til virksomhetsområde Kultur og fritid fra før. Selv om lønnen til støttekontaktene er kommet inn i tariffsystemet og timelønnen dermed har øket, er det fremdeles en stor utfordring å rekruttere nok støttekontakter. Kravet om at støttekontakter må være fylt 18 år er innskjerpet og bindingstid på arbeid minimum i et år om gangen er nytt, men det gjør kanskje ikke saken lettere hva rekruttering angår? Hovedutfordringen er å skaffe støttekontakter til gruppen 60+ innen psykiatri, og til utviklingshemmede som stadig opplever at støttekontakten slutter. Det må også stilles kritiske spørsmål om en bruker har behov for støttekontakt dersom han eller hun har en-til-en-bemanning? Kanskje en gruppekontakt

hadde passet bedre for noen? For eksempel kunne flere funksjonshemmede møtes på et fritidstilbud med en fritidskontakt? Utfordringene står kontinuerlig i kø, men de er til for å løses! Kanskje den største utfordringen handler om person- og pengeressurser. I alt for mange tilfeller der en støttekontakt engasjeres, slutter vedkommende brått og uventet, og mottakeren står igjen uten, men med innvilget vedtak. Det er her det burde finnes gode kjøreregler slik at personen likevel får glede av midlene. Enten ved at ubrukte midler havner i en «bank», der samme person kan søke om å benytte midlene til ønsket kultur- og fritidstilbud. Det være seg festivaler, idrettsarrangement, hyttetur, ferietur etc., eller til og med at pengene blir brukt på samme personer senere eller en gruppe med samme ønske. Dermed blir ikke brukeren avhengig av en og samme støttekontakt-person. Andre igjen har behov for en mer ad-hock-ordning med ønske om at en fritidskontakt står parat til å være med i svømmehallen, på kino eller på teaterforestilling. Dersom en brukte støttekontakt-budsjettet på denne måten, burde vel dette kunne la seg ordne? Eller er det ulovlig bruk av midlene? Vi vet at andre kommuner sliter med akkurat de samme dilemmaer. Burde ikke mer fleksible ordninger kunne bidra til å bedre flyten av kultur- og fritidstilbud og øke deltakelsen blant de funksjonshemmede?

Vi vet også at når mennesker skal hjelpe mennesker handler det ofte mindre om å løse problemer, og mer om det å finne verdige balanser mellom ulike hensyn og interesser. Derfor gir denne saken også et bredt spekter av mulige innfallsvinkler – både faglige, etiske, menneskelige og juridiske.

Ola Narten Svendsen, kulturkonsulent
Gjøvik kommune – kultur og fritid